

2009 M. LAPKRIČIO 30 D. EUROPOS PARLEMENTO IR TARYBOS DIREKTYVOS 2009/147/EB DĖL LAUKINIŲ PAUKŠČIŲ APSAUGOS IR LIETUVOS RESPUBLIKOS SAUGOMŲ TERITORIJŲ ĮSTATYMO NR. I-301 PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO ATITIKTIES LENTELĖ

2009 m. lapkričio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/147/EB dėl laukinių paukščių apsaugos (kodifikuota redakcija)	Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo Nr. I-301 įstatymo pakeitimo projektas	Direktyvos perkėlimo (įgyvendinimo) lygis
	<p>Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymas Nr. I-301</p> <p>Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių įstatymas Nr. VIII-499</p> <p>Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymas Nr. I-1495</p> <p>Lietuvos Respublikos žemės įstatymas Nr. I-446</p> <p>Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymas Nr. I-2223</p> <p>Lietuvos Respublikos medžioklės įstatymas Nr. IX-966</p> <p>Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos rėmimo programos įstatymas Nr. VIII-2025</p> <p>Lietuvos Respublikos gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatymas Nr. VIII-500</p> <p>Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymas Nr. XIII-2166</p> <p>Lietuvos Respublikos žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatymas Nr. IX-987</p> <p>Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymas Nr. I-1120</p> <p>Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programa</p> <p>Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. kovo 15 d. nutarimas Nr. 276 „Dėl Bendrųjų buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatų patvirtinimo“</p> <p>Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. birželio 9 d. nutarimas Nr. 709 „Dėl Saugomų teritorijų strateginio planavimo dokumentų rengimo ir tvirtinimo tvarkos patvirtinimo“</p> <p>Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. spalio 3 d. nutarimas Nr. 996 „Dėl Valstybinės aplinkos monitoringo 2018-2023 metų programos patvirtinimo“</p> <p>Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. balandžio 7 d. nutarimas Nr. 388 „Dėl Ataskaitų, susijusių su Europos Sąjungos aplinkos sektoriaus teisės aktų įgyvendinimu, teikimo Europos Komisijai ir Europos cheminių medžiagų agentūrai tvarkos patvirtinimo ir informacijos, kurios reikia ataskaitoms Europos aplinkos agentūrai parengti, teikimo“</p> <p>Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. rugsėjo 22 d. nutarimas Nr. 1138 „Dėl</p>	Visiškas

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos nuostatų patvirtinimo”

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1993 m. birželio 10 d. potvarkis Nr. 437p „Dėl prisijungimo prie 1971 metais Ramsare ir 1979 metais Berne pasirašytų konvencijų“

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugpjūčio 18 d. nutarimas Nr. 967 „Dėl Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“

Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006 m. gegužės 22 d. įsakymas Nr. D1-255 „Dėl Planų ar programų ir planuojamos ūkinės veiklos įgyvendinimo poveikio įsteigtoms ar potencialioms „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumo nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“

Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2013 m. lapkričio 15 d. įsakymas Nr. D1-849 „Dėl Lankymosi miške taisyklių patvirtinimo“

Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. liepos 1 d. įsakymas Nr. 352 „Dėl Introdukcijos, reintrodukcijos ir perkėlimo tvarkos aprašo, Invazinių rūšių kontrolės ir naikinimo tvarkos aprašo, Invazinių rūšių kontrolės tarybos sudėties ir nuostatų, Introdukcijos, reintrodukcijos ir perkėlimo programos patvirtinimo“

Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. liepos 2 d. įsakymas Nr. D1-358 „Dėl Paukščių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijų patvirtinimo“

Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2000 m. birželio 27 d. įsakymas Nr. 258 „Dėl Medžioklės Lietuvos Respublikos teritorijoje taisyklių patvirtinimo“

Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. rugsėjo 30 d. įsakymas Nr. 513 „Dėl Medžiojamųjų gyvūnų gausos reguliavimo teritorijose, kuriose medžioti draudžiama, tvarkos patvirtinimo“

Lietuvos Respublikos aplinkos ministro, Muitinės departamento prie Finansų ministerijos generalinio direktoriaus ir Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2002 m. gruodžio 21 d. įsakymas Nr. 658/831/743 „Dėl Prekybos laukiniais gyvūnais taisyklių patvirtinimo“

Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. liepos 15 d. įsakymas Nr. D1-622 „Dėl Saugomų rūšių naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“

Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006 m. spalio 30 d. įsakymas Nr. D1-501 „Informacijos, reikalingos ataskaitų rengimui pagal 1992 m. gegužės 21 d. Tarybos direktyvos 92/43/EEB dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos ir 1979 m. balandžio 2 d. Tarybos direktyvos 79/409/EEB dėl laukinių paukščių apsaugos reikalavimus, surinkimo“

Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. gruodžio 14 d. įsakymas Nr. D1-

	<p>645 „Dėl Reikalavimų gamtotvarkos plano turiniui aprašo patvirtinimo“ Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. gruodžio 31 d. įsakymas Nr. 695 „Dėl Buveinių ir paukščių apsaugai svarbių teritorijų monitoringo programos patvirtinimo“ Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2003 m. spalio 13 d. įsakymas Nr. 504 „Dėl Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų, grybų rūšių sąrašo patvirtinimo“ Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. balandžio 1 d. įsakymas Nr. D1-263 „Dėl Lietuvos Respublikos griežtai saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių sąrašo patvirtinimo“ Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2011 m. birželio 30 d. įsakymas Nr. D1-533/B1-310 „Laukinių gyvūnų naudojimo taisyklių patvirtinimo“ Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2015 m. vasario 25 d. įsakymas Nr. D1-156 „Dėl Atstovų, kurie pristato Lietuvos Respublikos poziciją Europos Sąjungos Tarybos, Europos Komisijos, stojimo į Europos Sąjungą sutarties akto 52 straipsnio komitetuose ir darbo grupėse, sąrašų patvirtinimo“</p> <p>Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo Nr. I-301 įstatymo pakeitimo projektas (toliau – Saugomų teritorijų įstatymo projektas)</p>	
<p>4 straipsnis 1. Siekiant užtikrinti, kad I priede minimos rūšys savo paplitimo areale išliktų ir veistųsi, jų buveinėms taikomos specialios apsaugos priemonės. Todėl būtina atsižvelgti į:</p> <p>a) rūšis, kurioms gresia pavojus išnykti; b) rūšis, kurioms gali pakenkti tam tikri jų buveinių pokyčiai; c) rūšis, kurios laikomos retomis dėl jų mažų populiacijų ar riboto paplitimo arealo; d) kitas rūšis, kurioms dėl specifinio jų buveinių pobūdžio reikia išskirtinio dėmesio.</p>	<p>Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymas Nr. I-301 2 straipsnis. Pagrindinės Įstatymo sąvokos 15. Europos ekologinis tinklas „Natura 2000“ (toliau – „Natura 2000“ tinklas) – vientisas buveinių apsaugai svarbių teritorijų tinklas, sudarytas iš teritorijų, kuriose yra tam tikro tipo Europos bendrijos svarbos natūralių buveinių ir Europos bendrijos svarbos rūšių buveinių, skirtas palaikyti, o kur reikia – atkurti iki palankios apsaugos būklės tam tikrų tipų natūralioms buveinėms ir rūšių buveinėms jų natūraliame areale. Į „Natura 2000“ tinklą įeina ir paukščių apsaugai svarbios teritorijos. 24. Paukščių apsaugai svarbi teritorija – specialios apsaugos teritorija, kurioje Europos bendrijos svarbos paukščių rūšių buveinėms taikomos tam tikros apsaugos priemonės, kad šios rūšys savo areale išliktų ir veistųsi. 4 straipsnis. Saugomų teritorijų sistema 2. Šio Įstatymo 24¹ straipsnyje nustatyta tvarka Lietuvos Respublikos saugomos teritorijos ar jų dalys gali būti įtraukiamos į „Natura 2000“ tinklą. 24¹ straipsnis. „Natura 2000“ tinklo sudarymas ir „Natura 2000“ tinklo teritorijų</p>	Visiškas

<p>Vertinant visada remiamasi populiacijų gausumo tendencijomis ir pokyčiais.</p> <p>Atsižvelgdamos į šių rūšių apsaugos reikalavimus geografiniame jūros ir sausumos plote, kuriame taikoma ši direktyva, šių rūšių apsaugai valstybės narės įsteigia kiekį ir dydžiu tinkamiausias specialias apsaugos teritorijas.</p>	<p>apsauga</p> <p>2. Kiekį ir dydžiu tinkamiausios paukščių apsaugai svarbios teritorijos nustatomos vadovaujantis moksliniais tyrimais ir atsižvelgiant į laukinių paukščių apsaugos poreikį geografiniame jūros ir sausumos plote, apimančiame europinę teritoriją valstybių narių, kurioms taikoma Europos bendrijos steigimo sutartis. Nustatant jas, siekiama šių tikslų:</p> <p>1) kad savo areale išliktų ir veistų tokios į Europos bendrijos svarbos paukščių rūšių sąrašą įrašytos paukščių rūšys: kurioms gresia pavojus išnykti; kurioms gali pakenkti tam tikri jų buveinių pokyčiai; kurios laikomos retomis dėl jų mažų populiacijų ar riboto arealo; kurioms dėl specifinio jų buveinių pobūdžio reikia išskirtinio dėmesio. Vertinant visada remiamasi laukinių paukščių rūšių populiacijų gausumo tendencijomis ir pokyčiais;</p> <p>2) kad būtų išsaugotos nuolatos aptinkamų migruojančių laukinių paukščių rūšių, neįrašytų į Europos bendrijos svarbos paukščių rūšių sąrašą, veisimosi, šėrimosi, žiemojimo ir poilsio teritorijos, esančios jų migracijos kelyje, kreipiant išskirtinį dėmesį šlapžemių, ypač tarptautinės svarbos, apsaugai.</p> <p>3. Vietovių, kuriose nustatomos paukščių apsaugai svarbios arba buveinių apsaugai svarbios teritorijos, atrankos kriterijus tvirtina Vyriausybės įgaliota institucija. Tvirtinant buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus, nustatoma, kurie Europos bendrijos svarbos natūralių buveinių tipai, augalų ir gyvūnų rūšys yra prioritetiniai natūralių buveinių tipai, prioritetinės augalų ir gyvūnų rūšys.</p> <p>5. Buveinių ir paukščių apsaugai svarbias teritorijas nustato Vyriausybės įgaliota institucija pagal Vyriausybės nustatytą tvarką. Tokios teritorijos nustatomos patvirtinant jų sąrašą, ribas ir nurodant apsaugos prioritetus, atsižvelgiant į teritorijos svarbą palaikant ar atkuriant Europos bendrijos svarbos natūralių buveinių tipų arba Europos bendrijos svarbos rūšių palankią apsaugos būklę ir užtikrinant „Natura 2000“ tinklo vientisumą, taip pat atsižvelgiant į toms vietovėms gresiantį degradavimą ar sunaikinimą. Sprendimas dėl buveinių ir paukščių apsaugai svarbios teritorijos nustatymo Europos bendrijos svarbos teritorijoje arba vietovėje, atitinkančioje paukščių apsaugai svarbios teritorijos atrankos kriterijus, gali būti priimtas, jeigu yra bent viena iš šių sąlygų:</p> <p>1) vietovė yra Lietuvos Respublikos saugomoje teritorijoje;</p> <p>2) vietovė arba jos dalis nepatenka į Lietuvos Respublikos saugomą teritoriją, tačiau Vyriausybės įgaliota institucija, išanalizavusi vietovėje veiklą reglamentuojančius dokumentus, nustatė, kad reikiamą apsaugą garantuoja vietovei taikomos įstatymų ir kitų teisės aktų nuostatos, teritorijų planavimo dokumentų sprendiniai, su privačios žemės savininkais ar valstybinės žemės valdytojais sudarytos apsaugos sutartys.</p>
---	--

6. Jeigu šio straipsnio 5 dalyje nurodytų sąlygų nėra, buveinių ar paukščių apsaugai svarbi teritorija atitinkamoje vietovėje nustatoma tik šio Įstatymo 23 straipsnio nustatyta tvarka įsteigus joje Lietuvos Respublikos saugomą teritoriją (parenkant geriausiai atitinkančią saugotinų objektų apsaugos ir tvarkymo poreikius saugomos teritorijos rūšį) arba pakeitus greta esančios Lietuvos Respublikos saugomos teritorijos ribas, arba papildžius reikiamus teritorijų planavimo dokumentus apsaugą numatančiais sprendiniais, arba sudarius apsaugos sutartis su privačios žemės savininkais ar valstybinės žemės valdytojais. Reikiamos apsaugos vietovei suteikimo veiksmai numatomi ir įgyvendinami pagal Vyriausybės įgaliotos institucijos patvirtintą ir paskelbtą vietovės gamtotvarkos planą.

15. Šio straipsnio 5 dalyje nurodytų sprendimų priėmimo ir 8 ir 9 dalyse nustatytų apsaugos reikalavimų įgyvendinimo tvarką nustato Vyriausybės patvirtinti Bendrieji buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatai.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. liepos 2 d. įsakymas Nr. D1-358 „Dėl Paukščių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijų patvirtinimo“:

1. Paukščių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijai nustato požymius teritorijų, kurios turėtų būti skelbiamos paukščių apsaugai svarbiomis, įgyvendinant Europos Tarybos 1979 m. balandžio 2 d. direktyvos 79/409/EEB dėl laukinių paukščių apsaugos (OL, 2004 m. specialusis leidimas, 15 skyrius, 1 tomas, p. 98) (toliau - Paukščių direktyva) reikalavimus.

2. Laukinių paukščių rūšys, kurių apsaugai atrenkamos ir steigiamos paukščių apsaugai svarbios teritorijos, yra Paukščių direktyvos I priede minimos rūšys, kurių buveinėms taikomos specialios apsaugos priemonės, siekiant, kad tos paukščių rūšys savo paplitimo areale išliktų ir veistųsi. Šios rūšys nurodytos I priede.

3. Teritorijos paukščių, nurodytų I priede, apsaugai yra išskiriamos pagal šiuos atrankos kriterijus (vertinant visada remiamasi populiacijų gausumo tendencijomis ir pokyčiais): <...>

Bendrieji buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. kovo 15 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Bendrųjų buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatų patvirtinimo“:

1. Bendrieji buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatai (toliau - Nuostatai) reglamentuoja buveinių ir paukščių apsaugai svarbių teritorijų ir būtinų jų

apsaugos priemonių nustatymą, taip pat Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių ir rūšių buveinių, kurių apsaugai nustatytos buveinių ir paukščių apsaugai svarbios teritorijos, blogėjimo ir rūšių reikšmingo trikdymo prevenciją.

Saugomų teritorijų įstatymo projektas

2 straipsnis. Pagrindinės Įstatymo sąvokos

13. Europos ekologinis tinklas „Natura 2000“ (toliau – „Natura 2000“ tinklas) – vientisas tinklas, sudarytas iš buveinių apsaugai svarbių teritorijų, ir vietovių, atitinkančių gamtinių buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus, kuriose yra tam tikro tipo Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių ir Europos Bendrijos svarbos rūšių buveinių, skirtas palaikyti, o kur reikia – atkurti iki palankios apsaugos būklės tam tikrų tipų natūralioms buveinėms ir rūšių buveinėms jų natūraliame areale, „Natura 2000“ tinklą įeina ir paukščių apsaugai svarbios teritorijos.

25. Paukščių apsaugai svarbi teritorija – specialios apsaugos teritorija, kurioje Europos Bendrijos svarbos paukščių rūšių buveinėms taikomos tam tikros apsaugos priemonės, kad šios rūšys savo areale išliktų ir veistųsi.

4 straipsnis. Saugomų teritorijų sistema

2. Šio Įstatymo 25 straipsnyje nustatyta tvarka Lietuvos Respublikos saugomos teritorijos ar jų dalys gali būti įtraukiamos į „Natura 2000“ tinklą.

25 straipsnis. „Natura 2000“ tinklo sudarymas ir „Natura 2000“ tinklo teritorijų apsauga

2. Kiekiu ir dydžiu tinkamiausios paukščių apsaugai svarbios teritorijos nustatomos vadovaujantis moksliniais tyrimais ir atsižvelgiant į laukinių paukščių apsaugos poreikį geografiniame jūros ir sausumos plote, apimančiame europinę teritoriją valstybių narių, kurioms taikoma Sutartis dėl Europos Sąjungos veikimo. Nustatant jas, siekiama šių tikslų:

1) kad savo areale išliktų ir veistųsi tokios į Europos Bendrijos svarbos paukščių rūšių sąrašą įrašytos paukščių rūšys: kurioms gresia pavojus išnykti; kurioms gali pakenkti tam tikri jų buveinių pokyčiai; kurios laikomos retomis dėl jų mažų populiacijų ar riboto arealo; kurioms dėl specifinio jų buveinių pobūdžio reikia išskirtinio dėmesio. Vertinant visada remiamasi laukinių paukščių rūšių populiacijų

gausumo tendencijomis ir pokyčiais;

2) kad būtų išsaugotos nuolatos aptinkamų migruojančių laukinių paukščių rūšių, neįrašytų į Europos Bendrijos svarbos paukščių rūšių sąrašą, veisimosi, šėrimosi, žiemojimo ir poilsio teritorijos, esančios jų migracijos kelyje, kreipiant išskirtinį dėmesį šlapžemių, ypač tarptautinės svarbos, apsaugai.

3. Vietovių, kuriose nustatomos paukščių apsaugai svarbios arba buveinių apsaugai svarbios teritorijos, atrankos kriterijus tvirtina aplinkos ministras. Tvirtinant buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus, nustatoma, kurie Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių tipai, augalų ir gyvūnų rūšys yra prioritetiniai natūralių buveinių tipai, prioritetinės augalų ir gyvūnų rūšys.

5. Buveinių ir paukščių apsaugai svarbias teritorijas nustato aplinkos ministras pagal Vyriausybės nustatytą tvarką. Tokios teritorijos nustatomos patvirtinant jų sąrašą, ribas, Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių ir rūšių geros apsaugos būklės kriterijus ir nurodant apsaugos prioritetus, apsaugos tikslus atsižvelgiant į teritorijos svarbą palaikant ar atkuriant Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių tipų arba Europos Bendrijos svarbos rūšių palankią apsaugos būklę ir užtikrinant „Natura 2000“ tinklo vientisumą, taip pat atsižvelgiant į toms vietovėms gresiantį degradavimą ar sunaikinimą. Administracinis sprendimas dėl buveinių ir paukščių apsaugai svarbios teritorijos nustatymo Europos Bendrijos svarbos teritorijoje arba vietovėje, atitinkančioje paukščių apsaugai svarbios teritorijos atrankos kriterijus, gali būti priimtas, jeigu yra bent viena iš šių sąlygų:

1) vietovė yra Lietuvos Respublikos saugomoje teritorijoje;

2) vietovė arba jos dalis nepatenka į Lietuvos Respublikos saugomą teritoriją, tačiau išanalizavus vietovėje veiklą reglamentuojančius dokumentus, nustatoma, kad reikiamą apsaugą garantuoja vietovei taikomos įstatymų ir kitų teisės aktų nuostatos, teritorijų planavimo dokumentų sprendiniai, su žemės savininkais ar valdytojais sudarytos apsaugos sutartys.

6. Jeigu šio straipsnio 5 dalyje nurodytų sąlygų nėra, buveinių ar paukščių apsaugai svarbi teritorija atitinkamoje vietovėje nustatoma tik šio Įstatymo 22 straipsnyje nustatyta tvarka įsteigus joje Lietuvos Respublikos saugomą teritoriją (parenkant geriausiai atitinkančią saugotinų objektų apsaugos ir tvarkymo poreikius saugomos teritorijos rūšį) arba pakeitus greta esančios Lietuvos Respublikos saugomos teritorijos ribas, arba papildžius vietovei taikomas įstatymų ir kitų teisės aktų nuostatas, arba papildžius reikiamus teritorijų planavimo dokumentus apsaugą

	<p>numatančiais sprendiniais, arba sudarius apsaugos sutartis su žemės savininkais ar valdytojais.</p> <p>15. Šio straipsnio 5 dalyje nurodytų administracinių sprendimų priėmimo ir 8 ir 9 dalyse nustatytų apsaugos reikalavimų įgyvendinimo tvarką ir jų turinį nustato Vyriausybės patvirtinti Bendrieji buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatai.</p>	
<p>2. Valstybės narės panašias priemones taiko nuolatos aptinkamoms I priede nenurodytoms migruojančioms rūšims, atsižvelgiant į jų apsaugos poreikį geografiniame jūros ir sausumos plote, kuriame taikoma ši direktyva, jų veisimosi, šėrimosi ir žiemojimo bei poilsio teritorijų, esančių jų migracijos kelyje, atžvilgiu. Dėl šios priežasties valstybės narės kreipia išskirtinį dėmesį šlapžemių, ypač tarptautinės svarbos šlapžemių, apsaugai.</p>	<p>Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymas Nr. I-301 24¹ straipsnis. „Natura 2000“ tinklo sudarymas ir „Natura 2000“ tinklo teritorijų apsauga</p> <p>2. Kiekiu ir dydžiu tinkamiausios paukščių apsaugai svarbios teritorijos nustatomos vadovaujantis moksliniais tyrimais ir atsižvelgiant į laukinių paukščių apsaugos poreikį geografiniame jūros ir sausumos plote, apimančiame europinę teritoriją valstybių narių, kurioms taikoma Europos bendrijos steigimo sutartis. Nustatant jas, siekiama šių tikslų:</p> <p>2) kad būtų išsaugotos nuolatos aptinkamų migruojančių laukinių paukščių rūšių, neįrašytų į Europos bendrijos svarbos paukščių rūšių sąrašą, veisimosi, šėrimosi, žiemojimo ir poilsio teritorijos, esančios jų migracijos kelyje, kreipiant išskirtinį dėmesį šlapžemių, ypač tarptautinės svarbos, apsaugai.</p> <p>Bendrijų buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. kovo 15 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Bendrijų buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatų patvirtinimo“, 2 priedo šie skyriai:</p> <p>III. Migruojančių vandens ir pelkių paukščių sankaujų vietų apsauga ir tvarkymas</p> <p>IV. Vandens ir pelkių paukščių sankaujų vietų (išskyrus Baltijos jūrą ir Kuršių marias), kuriose reguliariai būna ne mažiau kaip 20 000 migruojančių vandens ir pelkių paukščių, apsauga ir tvarkymas</p> <p>V. Paukščių migracijos srautų susilieimo vietų apsauga ir tvarkymas.</p> <p>Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1993 m. birželio 10 d. potvarkis Nr. 437p „Dėl prisijungimo prie 1971 metais Ramsare ir 1979 metais Berne pasirašytų konvencijų“</p> <p>1. Prisijungti prie konvencijos dėl pelkių, turinčių tarptautinę reikšmę, ypač vandens ir pelkių paukščių apsaugai, pasirašytos 1971 m. vasario 2 d. Ramsare, ir Europos laukinės gamtos ir gamtinės aplinkos apsaugos konvencijos, pasirašytos 1979 m. rugsėjo</p>	Visiškas

	<p>19 d. Berne.</p> <p>Saugomų teritorijų įstatymo projektas 25 straipsnis. „Natura 2000“ tinklo sudarymas ir „Natura 2000“ tinklo teritorijų apsauga</p> <p>2. Kiekiu ir dydžiu tinkamiausios paukščių apsaugai svarbios teritorijos nustatomos vadovaujantis moksliniais tyrimais ir atsižvelgiant į laukinių paukščių apsaugos poreikį geografiniame jūros ir sausumos plote, apimančiame europinę teritoriją valstybių narių, kurioms taikoma Sutartis dėl Europos Sąjungos veikimo. Nustatant jas, siekiama šių tikslų:</p> <p>1) kad savo areale išliktų ir veistų tokios į Europos Bendrijos svarbos paukščių rūšių sąrašą įrašytos paukščių rūšys: kurioms gresia pavojus išnykti; kurioms gali pakenkti tam tikri jų buveinių pokyčiai; kurios laikomos retomis dėl jų mažų populiacijų ar riboto arealo; kurioms dėl specifinio jų buveinių pobūdžio reikia išskirtinio dėmesio. Vertinant visada remiamasi laukinių paukščių rūšių populiacijų gausumo tendencijomis ir pokyčiais;</p> <p>2) kad būtų išsaugotos nuolatos aptinkamų migruojančių laukinių paukščių rūšių, neįrašytų į Europos Bendrijos svarbos paukščių rūšių sąrašą, veisimosi, šėrimosi, žiemojimo ir poilsio teritorijos, esančios jų migracijos kelyje, kreipiant išskirtinį dėmesį šlapžemių, ypač tarptautinės svarbos, apsaugai.</p>	
<p>3. Valstybės narės pateikia Komisijai visą reikiamą informaciją, kad ji galėtų imtis atitinkamų iniciatyvų bendradarbiavimui užtikrinti, kuris būtinas, kad 1 ir 2 dalyse minimos teritorijos sudarytų nuoseklią visumą, atitinkančią šių rūšių apsaugos reikalavimus geografiniame jūros ir sausumos plote, kuriame taikoma ši direktyva.</p>	<p>Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymas Nr. I-301 24¹ straipsnis. „Natura 2000“ tinklo sudarymas ir „Natura 2000“ tinklo teritorijų apsauga</p> <p>7. Vyriausybės įgaliota institucija apie nustatytas paukščių apsaugai svarbias teritorijas reikiamą informaciją pateikia Europos Komisijai pagal šios nustatytą formą, kad Europos Komisija galėtų imtis atitinkamų iniciatyvų bendradarbiavimui užtikrinti, kuris būtinas, kad paukščių apsaugai svarbios teritorijos sudarytų nuoseklią visumą, atitinkančią laukinių paukščių rūšių apsaugos reikalavimus europinėje teritorijoje valstybių narių, kurioms taikoma Europos bendrijos steigimo sutartis.</p> <p>Saugomų teritorijų įstatymo projektas 25 straipsnis. „Natura 2000“ tinklo sudarymas ir „Natura 2000“ tinklo teritorijų apsauga</p>	Visiškas

	<p>7. Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos reikiama informaciją apie nustatytas paukščių apsaugai svarbias teritorijas pateikia Europos Komisijai pagal šios nustatytą formą, kad Europos Komisija galėtų imtis atitinkamų iniciatyvų bendradarbiavimui užtikrinti, kuris būtinas, kad paukščių apsaugai svarbios teritorijos sudarytų nuoseklią visumą, atitinkančią laukinių paukščių rūšių apsaugos reikalavimus europinėje teritorijoje valstybių narių, kurioms taikoma Sutartis dėl Europos Sąjungos veikimo.</p>	
<p>4. 1 ir 2 dalyse nurodytose apsaugos teritorijose valstybės narės imasi atitinkamų priemonių, kad būtų išvengta buveinių taršos ar pažeidimo, arba bet kokio paukščių trikdymo, jei tai galėtų būti reikšminga atsižvelgiant į šio straipsnio tikslus. Valstybės narės taip pat stengiasi išvengti buveinių taršos ar pažeidimo už šių saugomų teritorijų ribų.</p>	<p>Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymas Nr. I-301 24¹ straipsnis. „Natura 2000“ tinklo sudarymas ir „Natura 2000“ tinklo teritorijų apsauga</p> <p>9. Vyriausybės įgaliotos institucijos imasi priemonių, kad buveinių apsaugai svarbiose teritorijose būtų išvengta natūralių buveinių ir rūšių buveinių blogėjimo ir rūšių, kurių apsaugai buvo nustatytos buveinių apsaugai svarbios teritorijos, trikdymo, jei toks trikdymas galėtų būti reikšmingas, norint palaikyti ar atkurti palankią Europos bendrijos svarbos natūralių buveinių, augalų ir gyvūnų rūšių apsaugos būklę.</p> <p>10. Planai ir projektai, neskirti arba nebūtini buveinių apsaugai svarbios teritorijos tvarkymui, bet galintys ją reikšmingai paveikti individualiai arba kartu su kitais planais ar projektais, turi būti tinkamai vertinami dėl galimo poveikio teritorijai Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatyme ar Vyriausybės tvirtinamame Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos apraše nustatyta tvarka, atsižvelgiant į teritorijos gamtosauginius tikslus. Atsižvelgdamos į poveikio teritorijai vertinimą ir šio straipsnio 11 dalies nuostatas, valstybės ar savivaldybių institucijos ar įstaigos gali pritarti planui ar projektui tik įsitikinusios, kad planas ar projektas neigiamai nepaveiks nagrinėjamos teritorijos vientisumo, ir prireikus išsiaiškinusios visuomenės nuomonę.</p> <p>11. Jeigu šio straipsnio 10 dalyje nurodytas planas ar projektas, nepaisant poveikio teritorijai neigiamo įvertinimo ir nesant kitų alternatyvių sprendimų, privalo būti įgyvendintas dėl įpareigojančių svarbesnio visuomenės intereso priežasčių, tarp jų socialinio ir ekonominio pobūdžio, įgyvendinamos visos kompensacinės priemonės, kad bendras „Natura 2000“ tinklo vientisumas būtų išsaugotas. Apie nustatytas kompensacines priemones informuojama Europos Komisija. Kai atitinkamoje teritorijoje yra prioritetas natūralių buveinių tipas ir (arba) prioritetinga augalų ar gyvūnų rūšis, vieninteliai galimi pateikti motyvai yra susiję su žmonių sveikata ar viešuoju saugumu arba su svarbiomis aplinkai palankiomis pasekmėmis. Dėl galimybės pritaikyti motyvus, susijusius su kitomis,</p>	<p>Visiškas</p>

negu nurodyta, įpareigojančiomis svarbesnio visuomenės intereso priežastimis, būtina kreiptis į Europos Komisiją jos nuomonės tokiu klausimu. Kompensacinių priemonių bendram „Natura 2000“ tinklo vientisumui išsaugoti taikymo tvarką ir informacijos apie patvirtintas kompensacines priemones teikimo Europos Komisijai ir kreipimosi į Europos Komisiją dėl jos nuomonės tvarką nustato Vyriausybės įgaliota institucija.

14. Šio straipsnio 9, 10 ir 11 dalyse nustatyti apsaugos reikalavimai taikomi ir paukščių apsaugai svarbioms teritorijoms. Laukinių paukščių rūšių buveines teršti ar pažeisti draudžiama ir už paukščių apsaugai svarbių teritorijų ribų.

15. Šio straipsnio 5 dalyje nurodytų sprendimų priėmimo ir 8 ir 9 dalyse nustatytų apsaugos reikalavimų įgyvendinimo tvarką nustato Vyriausybės patvirtinti Bendrieji buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatai.

Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymas Nr. I-1495

3 straipsnis. Atranka dėl poveikio aplinkai vertinimo ir poveikio aplinkai vertinimas planuojant, keičiant ir plečiant ūkinę veiklą

1. Planuojamos ūkinės veiklos, kuri dėl savo pobūdžio, masto ar numatomos vietos ypatumų gali daryti reikšmingą poveikį aplinkai, poveikio aplinkai vertinimas atliekamas, kai:

3) planuojamos ūkinės veiklos įgyvendinimas gali daryti poveikį Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoms ir kai saugomų teritorijų institucija, nurodyta Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatyme (toliau – saugomų teritorijų institucija), aplinkos ministro nustatyta tvarka nustato, kad šis poveikis gali būti reikšmingas.

2. Šio straipsnio 1 dalies 3 punkte nurodytas poveikio Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumas nustatomas atsižvelgiant į teritorijų apsaugos tikslus, planuojamos ūkinės veiklos poveikio dydį ir erdvinį mastą, poveikio tikimybę ir pobūdį, intensyvumą, trukmę, dažnumą, grįžtamumą ir galimybes išvengti ir sumažinti poveikį. Poveikis Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoms laikomas reikšmingu, kai vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymo nuostatomis ir atsižvelgiant į konkrečių teritorijų apsaugos tikslus planuojama ūkinė veikla gali reikšmingai neigiamai paveikti saugomas rūšis ir natūralias buveines ir (ar) Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ vientisumą.

4 straipsnis. Poveikio aplinkai vertinimo tikslai

Poveikio aplinkai vertinimo tikslai:

1) nustatyti, apibūdinti ir įvertinti galimą tiesioginį ir netiesioginį planuojamos ūkinės veiklos poveikį šiems aplinkos elementams: dirvožemiui, žemės paviršiui ir jos gelmėms, orui, vandeniui, klimatui, kraštovaizdžiui ir biologinei įvairovei, ypatingą dėmesį skiriant Europos Bendrijos svarbos rūšims ir natūralioms buveinėms, taip pat kitoms pagal Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių įstatymą saugomoms rūšims, materialinėms vertybėms, nekilnojamosioms kultūros vertybėms ir šių elementų tarpusavio sąveikai;

2) nustatyti, apibūdinti ir įvertinti galimą tiesioginį ir netiesioginį planuojamos ūkinės veiklos sukiamų biologinių, cheminių ir fizikinių veiksnių poveikį visuomenės sveikatai, taip pat aplinkos elementų ir visuomenės sveikatos tarpusavio sąveikai;

3) nustatyti galimą planuojamos ūkinės veiklos poveikį šio straipsnio 1 punkte nurodytiems aplinkos elementams ir visuomenės sveikatai dėl planuojamos ūkinės veiklos pažeidžiamumo rizikos dėl ekstremaliųjų įvykių ir (ar) galimų ekstremaliųjų situacijų;

4) nustatyti priemones, kurių numatoma imtis siekiant išvengti numatomo reikšmingo neigiamo poveikio aplinkai ir visuomenės sveikatai, jį sumažinti ar, jeigu įmanoma, jį kompensuoti;

5) nustatyti, ar planuojama ūkinė veikla, įvertinus jos pobūdį, vietą ir (ar) poveikį aplinkai, atitinka aplinkos apsaugos, visuomenės sveikatos, nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos, gaisrinės ir civilinės saugos teisės aktų reikalavimus.

7 straipsnis. Atranka dėl poveikio aplinkai vertinimo

1. Atrankos dėl poveikio aplinkai vertinimo tikslas – nustatyti, ar privaloma atlikti konkrečios planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimą.

2. Atranka dėl poveikio aplinkai vertinimo atliekama planuojamai ūkinei veiklai, įrašytai į Planuojamos ūkinės veiklos, kuriai turi būti atliekama atranka dėl poveikio aplinkai vertinimo, rūšių sąrašą (šio įstatymo 2 priedas).

3. Tais atvejais, kai planuojamą ūkinę veiklą, įrašytą į Planuojamos ūkinės veiklos, kuriai turi būti atliekama atranka dėl poveikio aplinkai vertinimo, rūšių sąrašą, numatoma įgyvendinti Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoje ar šios teritorijos artimoje aplinkoje, planuojamos ūkinės veiklos organizatorius (užsakovas) prieš pradėdamas rengti atrankos informaciją ar jos rengimo metu aplinkos ministro nustatyta tvarka kreipiasi į saugomų teritorijų instituciją dėl planuojamos ūkinės veiklos įgyvendinimo poveikio reikšmingumo šioms teritorijoms nustatymo. Jeigu saugomų teritorijų institucija aplinkos ministro nustatyta tvarka nustato, kad planuojamos ūkinės veiklos, įrašytos į Planuojamos ūkinės veiklos, kuriai turi būti atliekama atranka dėl poveikio aplinkai vertinimo, rūšių

sąrašą (šio įstatymo 2 priedas), įgyvendinimas gali daryti poveikį Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoms ir šis poveikis gali būti reikšmingas, šiai planuojamai ūkinei veiklai atliekamas poveikio aplinkai vertinimas be atrankos dėl poveikio aplinkai vertinimo.

5. Atsakingoji institucija atlieka atranką dėl poveikio aplinkai vertinimo įvertindama planuojamos ūkinės veiklos organizatoriaus (užsakovo) ar poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjo pagal Atrankos metodinių nurodymų reikalavimus parengtą ir jai pateiktą atrankos informaciją ir atsižvelgdama į:

1) planuojamos ūkinės veiklos mastą, pobūdį, jos sąveiką su kita vykdoma ūkine veikla ir (ar) pagal teisės aktų reikalavimus patvirtinta ūkinės veiklos plėtra gretimose teritorijose; gamtos išteklių, tokių kaip vandens, žemės (jos paviršiaus ir gelmių), dirvožemio ir biologinės įvairovės, naudojimą; atliekų susidarymą; galimą planuojamos ūkinės veiklos poveikį dirvožemiui, žemės paviršiui ir jos gelmėms, orui, vandeniui, klimatui, kraštovaizdžiui ir biologinei įvairovei, ypatingą dėmesį skirdama Europos Bendrijos svarbos rūšims ir natūralioms buveinėms, taip pat kitoms pagal Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių įstatymą saugomoms rūšims, materialinėms vertybėms, nekilnojamosioms kultūros vertybėms ir šių elementų tarpusavio sąveikai; galimą planuojamos ūkinės veiklos sukiamų biologinių, cheminių ir fizikinių veiksnių poveikį visuomenės sveikatai ir ekstremaliųjų įvykių ir (ar) ekstremaliųjų situacijų riziką;

2) vietovės, kurią planuojama ūkinė veikla gali paveikti, jautrumą aplinkosaugos požiūriu, ekosistemos savybes, žemės naudmenų pobūdį, vietovėje esančius gamtinius ir žemės gelmių išteklius, jų gausumą, kiekį, kokybę ir regeneracijos galimybes; natūralios aplinkos atsparumą, ypatingą dėmesį atkreipdama į saugomas teritorijas, taip pat į Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijos gamtosauginius tikslus, tankiai gyvenamas teritorijas, pelkes, miškus, apsaugos zonas, vykdytos aplinkos stebėsenos (monitoringo) duomenis, teritorijas, kuriose jau viršytas leistinas užterštumo lygis ar kurios vertingos istoriniu, kultūriniu ar archeologiniu aspektu;

11 straipsnis. Sprendimas dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai

8. Jeigu nustatoma, kad planuojamos ūkinės veiklos įgyvendinimas sukels reikšmingų neigiamų padarinių Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoms ir nėra alternatyvių planuojamos ūkinės veiklos sprendinių, atsakingoji institucija priima sprendimą dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai, išskyrus sprendimą, nurodytą šio straipsnio 11 dalyje, tik tais atvejais, kai ji privalo būti įgyvendinama dėl įpareigojančių

svarbesnio visuomenės intereso priežasčių, tarp jų socialinio ar ekonominio pobūdžio. Priimant sprendimą, laikoma, kad įpareigojančių svarbesnio visuomenės intereso priežasčių, tarp jų socialinio ar ekonominio pobūdžio, esama, kai įrodyta, kad planuojama ūkinė veikla būtina dėl veiksmų ar planų, kurių tikslas yra apginti pamatines piliečių gyvenimo vertybes (sveikatą, saugumą, aplinką), arba dėl pagrindinių valstybės ir visuomenės politikos programų, arba dėl ekonominės ar socialinės veiklos ir viešųjų paslaugų vykdymo. Tokiais atvejais Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ vientisumui išsaugoti numatomos ir įgyvendinamos natūralių buveinių, rūšių buveinių ar rūšių populiacijų atkūrimo ar šių buveinių gerinimo priemonės dalyje tos pačios teritorijos, išplėstoje teritorijoje, kitoje teritorijoje arba naujoje teritorijoje, kuri bus įtraukta į nurodytą ekologinį tinklą, ar kitos kompensacinės priemonės, kurių kompensacinis poveikis būtų proporcingas padarytai planuojamos ūkinės veiklos įgyvendinimo žalai. Kompensacinės priemonės numatomos ir įgyvendinamos taip, kad jų poveikis būtų ankstesnis, negu išryškės planuojamos ūkinės veiklos įgyvendinimo žala. Apie šias kompensacines priemones saugomų teritorijų institucija informuoja Europos Komisiją aplinkos ministro nustatyta tvarka. Kai atitinkamoje Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoje yra prioritetas natūralių buveinių tipas ir (arba) prioritetas augalų ar gyvūnų rūšis, vieninteliai galimi motyvai yra susiję su žmonių sveikata ar viešuoju saugumu arba su svarbiomis aplinkai palankiomis pasekmėmis. Dėl galimybės pritaikyti motyvus, susijusius su kitomis, negu nurodyta, svarbesnio visuomenės intereso įpareigojančiomis priežastimis, būtina aplinkos ministro nustatyta tvarka kreiptis į Europos Komisiją jos nuomonės tokiu klausimu.

Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugpjūčio 18 d. nutarimu Nr. 967 „Dėl Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“:

6. Vertinimą privaloma atlikti tais atvejais, kai:

6.4. plano ar programos įgyvendinimas susijęs su „Natura 2000“ teritorijomis ar „Natura 2000“ teritorijų artima aplinka ir Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos (toliau – Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba) aplinkos ministro nustatyta tvarka nustato, kad tokio plano ar programos įgyvendinimas (atskirai ar kartu su kitais planais ir programomis) gali turėti reikšmingų pasekmių „Natura 2000“ teritorijoms. „Natura 2000“ teritorijų artima aplinka – plano ar programos įgyvendinimo

vietovė, tiesiogiai besiribojanti su „Natura 2000“ teritorija arba esanti netoli jos, jeigu dėl gamtinių ryšių tarp vietovių arba dėl ūkinės veiklos masto tikėtina, kad numatomas įgyvendinti planas ar programa gali neigiamai paveikti „Natura 2000“ teritorijos vientisumą ar joje saugomas natūralias buveines ar rūšis;

8. Vertinimo proceso dalyvių funkcijos:

8.2. Vertinimo subjektas pagal kompetenciją nagrinėja atrankos, vertinimo apimties nustatymo dokumentus ir vertinimo ataskaitas, teikia išvadas dėl šių dokumentų ir pasiūlymus dėl vertinimo apimties. Kai planas ar programa vertinami dėl to, kad jo įgyvendinimas (atskirai ar kartu su kitais planais ir programomis) gali turėti reikšmingų pasekmių „Natura 2000“ teritorijoms, Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba pagal kompetenciją nagrinėja atrankos dokumentus, vertinimo apimties nustatymo dokumentus, vertinimo ataskaitas ir teikia motyvuotas organizatoriui privalomas išvadas dėl vertinimo ir galimybės priimti arba tvirtinti Aprašo 40 punkte nurodytą planą ar programą.

38. Organizatorius, rengdamas galutinį plano ar programos projekto variantą, prieš priimdamas sprendimą dėl plano ar programos patvirtinimo arba prieš teikdamas planą ar programą tvirtinti Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka, jeigu rengiamas teritorijų planavimo dokumentas, kai rengiama koncepcija, – teritorijų planavimo dokumento rengimo etapo bendrųjų sprendinių formavimo stadijoje pasirinkdamas tinkamiausią koncepcijos alternatyvą, kai koncepcija nerengiama, – prieš patvirtinant teritorijų planavimo dokumentą, atsižvelgia į vertinimo ataskaitoje pateiktą informaciją, vertinimo subjektų išvadas ir visuomenės pasiūlymus, taip pat tarpvalstybinių konsultacijų, jeigu jos vyko, rezultatus. Kai plano ar programos įgyvendinimas gali sukelti reikšmingų pasekmių „Natura 2000“ teritorijoms, organizatorius privalo vadovautis Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos išvada dėl galimybės priimti arba tvirtinti Aprašo 40 punkte nurodytą planą ar programą.

40. Jeigu nustatoma, kad plano ar programos įgyvendinimas sukels reikšmingų pasekmių „Natura 2000“ teritorijoms ir nėra alternatyvių plano ar programos sprendinių, planas ar programa gali būti tvirtinami ir įgyvendinami tik tais atvejais, kai jų sprendiniai susiję su žmonių sveikata ar sauga, tam tikrų aplinkos komponentų išsaugojimu, arba atsižvelgiant į Europos Komisijos nuomonę dėl kitų svarbių priežasčių. Tokiais atvejais turi būti numatomos ir įgyvendinamos visos įmanomos kompensacijos priemonės, būtinos „Natura 2000“ teritorijų vientisumui išsaugoti.

Planų ar programų ir planuojamos ūkinės veiklos įgyvendinimo poveikio įsteigtoms

ar potencialioms „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumo nustatymo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006 m. gegužės 22 d. įsakymu Nr. D1-255 „Dėl Planų ar programų ir planuojamos ūkinės veiklos įgyvendinimo poveikio įsteigtoms ar potencialioms „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumo nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“:

2. Šis Tvarkos aprašas taikomas nustatant, kokį poveikį įsteigtoms ar potencialioms "Natura 2000" teritorijoms gali daryti:

2.1. planų ar programų, susijusių su įsteigtomis ar potencialiomis "Natura 2000" teritorijomis ar artima tokių teritorijų aplinka, įgyvendinimas;

2.2. planuojamos ūkinės veiklos, susijusios su įsteigtomis ar potencialiomis "Natura 2000" teritorijomis ar artima tokių teritorijų aplinka, įgyvendinimas.

3. Nustatant, ar plano, programos ar planuojamos ūkinės veiklos įgyvendinimas bus susijęs su artima "Natura 2000" teritorijos aplinka, kiekvienu konkrečiu atveju turi būti atsižvelgta į plano, programos ar planuojamos ūkinės veiklos mastą (dydį), pobūdį ir vietos ypatumus.

Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymas Nr. I-2223

32 straipsnis. Žala aplinkai ir aplinkos būklės atkūrimas

Gamtos išteklių naudotojai bei asmenys, vykdančys ūkinę veiklą, (toliau - ūkio subjektai) privalo imtis visų būtinų priemonių, kad būtų išvengta žalos aplinkai, žmonių sveikatai ir gyvybei, kitų asmenų turtui bei interesams, o padariusieji žalos privalo atkurti aplinkos būklę, esant galimybei, iki pirminės būklės, buvusios iki žalos aplinkai atsiradimo, ir atlyginti visus nuostolius. Pirminė būklė nustatoma pagal turimą informaciją apie geriausią aplinkos būklę.

Aplinkos būklė atkurama atgaivinant pažeistą aplinką ar jos elementus arba jų pažeistas funkcijas. Padarius žalą žemei (jos paviršiui ar gelmėms), kaip aplinkos elementams, būtina pašalinti bet kokį neigiamo poveikio žmonių sveikatai pavojų.

26 straipsnis. Neigiamo poveikio aplinkai ribojimo sistema

Neigiamas ūkinės veiklos poveikis aplinkai ribojamas aplinkos apsaugos normatyvais, standartais, limitais, teisinėmis ir ekonominio reguliavimo priemonėmis.

8 straipsnis. Valstybės valdžios, valdymo ir kontrolės institucijų pareigos užtikrinant piliečių, visuomeninių organizacijų, kitų juridinių ir fizinių asmenų teises

Valstybės valdžios, valdymo ir kontrolės institucijos pagal savo kompetenciją privalo:

1) stebėti aplinkos kokybės pokyčius ir informuoti apie tai visuomenę, nustatyti ekologiškai pagrįstus ir techniniu požiūriu įgyvendinamus aplinkos kokybės normatyvus bei standartus;

2) tenkinti arba motyvuotai atmesti piliečių, suinteresuotos visuomenės, kitų juridinių ir fizinių asmenų pasiūlymus aplinkos apsaugos klausimais;

3) viešai skelbti ūkinės veiklos, galinčios turėti kenksmingo poveikio aplinkai, projektus;

4) neleisti, kad ūkinės veiklos subjektai pažeistų aplinkos apsaugos įstatymus, normatyvus ir standartus.

Bendrieji buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 kovo 15 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Bendrųjų buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatų patvirtinimo“:

12. Buveinių ar paukščių apsaugai svarbiose teritorijose nuolat stebima saugomų natūralių buveinių tipų, gyvūnų ir augalų rūšių būklė, vykdomas jų monitoringas Lietuvos Respublikos aplinkos monitoringo įstatymo nustatyta tvarka, vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės tvirtinamos Valstybinės aplinkos monitoringo programos nuostatomis.

13. Jeigu stebėjimų rezultatai rodo, kad nustatytose buveinių ar paukščių apsaugai svarbiose teritorijose blogėja natūralios buveinės ir rūšių buveinės arba reikšmingai trikdomos rūšys, kurių apsaugai nustatytos buveinių ar paukščių apsaugai svarbios teritorijos, Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba nustato, kokių iš Nuostatų 9 punkte nurodytų apsaugos priemonių papildomai reikia, ir jas įgyvendina, kad blogėjimo ir reikšmingo trikdymo būtų išvengta. Prireikus įgyvendinti būtinas apsaugos priemones, kurias įgyvendinti pagal Nuostatų 11 punktą įgaliotos kitos institucijos, įstaigos ir organizacijos, Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba kreipiasi į šiuos subjektus dėl šių priemonių įgyvendinimo.

14. Laikoma, kad nustatytose buveinių ar paukščių apsaugai svarbiose teritorijose natūralios buveinės ir rūšių buveinės blogėja, jeigu stebėjimų duomenys rodo, kad: <...>

Saugomų teritorijų įstatymo projektas

25 straipsnis. „Natura 2000“ tinklo sudarymas ir „Natura 2000“ tinklo teritorijų apsauga

9. Vyriausybės patvirtintų Bendrųjų buveinių ar paukščių apsaugai svarbių

teritorijų nuostatų nustatyta tvarka imamasi priemonių, kad buveinių apsaugai svarbiose teritorijose būtų išvengta natūralių buveinių ir rūšių buveinių blogėjimo ir rūšių, kurių apsaugai buvo nustatytos buveinių apsaugai svarbios teritorijos, trikdymo, jei toks trikdymas galėtų būti reikšmingas, norint palaikyti ar atkurti palankią Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių, augalų ir gyvūnų rūšių apsaugos būklę.

10. Planai ir projektai, neskirti arba nebūtinai buveinių apsaugai svarbios teritorijos tvarkymui, bet galintys ją reikšmingai paveikti individualiai arba kartu su kitais planais ar projektais, turi būti vertinami dėl galimo poveikio teritorijai Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatyme ar Vyriausybės tvirtinamame Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos apraše nustatyta tvarka, atsižvelgiant į teritorijos apsaugos tikslus. Atsižvelgdamos į poveikio teritorijai vertinimą ir šio straipsnio 11 dalies nuostatas, valstybės ar savivaldybių institucijos ar įstaigos gali pritarti planui ar projektui tik įsitikinusios, kad planas ar projektas neigiamai nepaveiks nagrinėjamos teritorijos vientisumo, ir prireikus išsiaiškinusios visuomenės nuomonę.

11. Jeigu šio straipsnio 10 dalyje nurodytas planas ar projektas, nepaisant poveikio teritorijai neigiamo įvertinimo ir nesant kitų alternatyvių sprendimų, privalo būti įgyvendintas dėl įpareigojančių svarbesnio visuomenės intereso priežasčių, tarp jų socialinio ir ekonominio pobūdžio, įgyvendinamos visos kompensacinės priemonės, kad bendras „Natura 2000“ tinklo vientisumas būtų išsaugotas. Apie nustatytas kompensacines priemones informuojama Europos Komisija. Kai atitinkamoje teritorijoje yra prioritetinis natūralių buveinių tipas ir (arba) prioritetinė augalų ar gyvūnų rūšis, vieninteliai galimi pateikti motyvai yra susiję su žmonių sveikata ar viešuoju saugumu arba su svarbiomis aplinkai palankiomis pasekmėmis. Dėl galimybės pritaikyti motyvus, susijusius su kitomis, negu nurodyta, įpareigojančiomis svarbesnio visuomenės intereso priežastimis, būtina kreiptis į Europos Komisiją jos nuomonės tokiu klausimu. Kompensacinių priemonių bendram „Natura 2000“ tinklo vientisumui išsaugoti taikymo tvarką ir informacijos apie patvirtintas kompensacines priemones teikimo Europos Komisijai ir kreipimosi į Europos Komisiją dėl jos nuomonės tvarką nustato aplinkos ministras.

14. Šio straipsnio 9, 10 ir 11 dalyse nustatyti apsaugos reikalavimai taikomi ir paukščių apsaugai svarbioms teritorijoms. Laukinių paukščių rūšių buveines teršti ar pažeisti draudžiama ir už paukščių apsaugai svarbių teritorijų ribų.

<p>15. Šio straipsnio 5 dalyje nurodytų administracinių sprendimų priėmimo ir 8 ir 9 dalyse nustatytų apsaugos reikalavimų įgyvendinimo tvarką ir jų turinį nustato Vyriausybės patvirtinti Bendrieji buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatai.</p>	
--	--
